

ประกาศโรงเรียนสตูลวิทยา

เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ปีการศึกษา 2567

งานประกันคุณภาพสถานศึกษา

โรงเรียนสตูลวิทยา ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนสตูลวิทยา
เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

โดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.๒๕๖๑ ได้ปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้ใช้กับสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด โรงเรียนสตูลวิทยา จึงยกเลิกประกาศโรงเรียน เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ทั้งนี้ โรงเรียนสตูลวิทยา ได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในคราวประชุมฯ ครั้งที่ ๑ /๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ รายละเอียดดังเอกสารมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตั้งแต่ บัดนี้เป็นต้นไป
ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗

(นายอรุณ โต๊ะวันหลง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนสตูลวิทยา

(นายอดิษฐ์ ปากบารา)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสตูลวิทยา

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- ๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
- ๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา
- ๓) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
- ๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา
- ๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- ๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
- ๒) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- ๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
- ๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิด

การพัฒนามาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีแนวคิดที่ต้องเป็นมาตรฐานที่สถานศึกษาปฏิบัติได้ ประเมินได้จริง กระชับและจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัด และระดับชาติ โดยได้กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของศึกษา ประกอบด้วย ๓ มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ ของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำอธิบาย

คำอธิบายของมาตรฐานขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีพัฒนาการในด้านการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ ของผู้บริหารสถานศึกษา

หมายถึง การดำเนินการบริหารและจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียน แต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

หลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

๑. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากร ทุกคน ที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย
๒. การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น เพราะผลพัฒนาของแต่ละคน ก็คือ ผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา
๓. การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็นครั้งคราวเท่านั้น
๔. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่สามารถว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่นๆ ดำเนินการแทนได้
๕. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ความหมาย

“มาตรฐานการศึกษา” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐาน ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ที่มา : พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

หลักการ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ โดย พิจารณาความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพ ภายในของ สถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษาในโครงการเฉพาะที่โรงเรียน เข้าร่วม นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งมาตรฐานที่เฉพาะเจาะจงเหมาะกับบริบทของ ชุมชน

สาระสำคัญ

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเครื่องสะท้อน คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นการกำหนด เป้าหมายสำคัญเพื่อวางแนวทางในการ พัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษา และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำไปใช้เป็นหลัก ในการเทียบเคียงสำหรับการ ส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประกันว่าผู้เรียนทุกคน ได้รับการศึกษาที่มี คุณภาพ เต็มตามศักยภาพ และตรงตาม ความต้องการ คุ่มค่า เสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งเป็นไป ตามความ ต้องการของชุมชน อัตลักษณ์ของท้องถิ่นและจุดเน้น ของสถานศึกษา โดยการดำเนินการในสถานศึกษายึดหลักการ มีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๑ เตรียมความพร้อม

๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา

- ควรประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ

๑.๒ สร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- ในเรื่องสาระสำคัญ ประโยชน์ แนวทางจัดทำมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง ฯลฯ

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาต่างๆ

- มาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง หลักสูตรสถานศึกษา นโยบาย จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด บริบทความต้องการและอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ฯลฯ

ขั้นตอนที่ ๓ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ ค่าเป้าหมาย

- สังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔ ตรวจสอบทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและประชาพิจารณ์

- พิจารณาเนื้อหาสาระในด้านต่างๆ เช่น ความเหมาะสม ความครอบคลุม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ เป็นต้น โดยให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ ๕ ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

- เผยแพร่และแจ้งให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษารับทราบด้วยรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม

แนวทางการดำเนินงาน

สพฐ.กำหนดแนวทางให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

๑. สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตั้งแต่

- การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

- การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่มุ่งสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

- การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โดยดำเนินการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมที่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ฉบับใหม่ และปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่омุ่งสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ภายใต้กรอบ ๓ มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาได้ประกาศใช้

๒. สถานศึกษาควรดำเนินการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของมาตรฐานการศึกษาฯ แก่คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง

๓. สถานศึกษาควรวิเคราะห์และทบทวนความสอดคล้องและความเชื่อมโยงของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ใช้อยู่เดิม กับมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานฯ ฉบับใหม่ ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ ทั้งนี้ อาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้ โดยสะท้อนถึงอัตลักษณ์ จุดเน้นของสถานศึกษา และนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะมีประโยชน์

เพื่อนำไปสู่การควบคุม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป และสามารถกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานได้ โดยใช้ผลการประเมินที่ผ่านมาเป็นฐาน

๔. ควรดำเนินการประชาพิจารณ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะครู องค์กรเอกชน ด้วยวิธีการประชุมระดมความคิด สัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

หลักการ-แนวคิด-แนวปฏิบัติ

๑. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของ สถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (holistic rubrics)

๒. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็นไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgement) และการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

๓. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (evidence based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้นๆ

๔. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนา และสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมาย ที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

๕. คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควรศึกษามาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษาของตน หลังประเมินแล้ว ให้แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา สรุปและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (self-assessment report)

๖. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาดำเนินการโดย

๑) ให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒) ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย ๓ คน โดยต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย ๑ คน และ

๓) ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลายและเหมาะสม

๗. ให้สถานศึกษาสรุปและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

หลักการประเมินและตัดสินระดับคุณภาพ

๑. ตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ (expert judgment) ผู้ประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในคณะกรรมการผู้ประเมินเพื่อการตัดสินให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

๒. หลักการตรวจทานผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (peer review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

๓. หลักการให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของ ผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงานในภาพรวม (Holistic Rubrics)

๔. หลักการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายการประเมินเพื่อการพัฒนา (Evaluation and Development) ลดภาระการจัดเก็บข้อมูลและเอกสาร ที่ไม่จำเป็นในการประเมิน มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้นๆ

ข้อควรปฏิบัติของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา (การเตรียมการของสถานศึกษา)

๑. ศึกษามาตรฐาน หลักเกณฑ์ วิธีการประเมิน วิธีการ ตัดสินระดับคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการเขียนรายงานการประเมินตนเอง และ คู่มือสำหรับผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

๒. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ล่วงหน้า เช่น รายงานการประเมินตนเองของหน่วยงาน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของหน่วยงานรอบปีที่ผ่านมาพร้อมสรุปข้อเสนอแนะ และทิศทางการพัฒนาหน่วยงาน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมิน

๓. ผู้ประเมินมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติงานเต็มความรู้ ความสามารถของตน และรับฟังความคิดเห็นจากคณะผู้ประเมินที่ไปประเมิน ด้วยกันไม่ควรถือความคิดของตนเองเป็นหลัก

๔. ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนต่อสถานศึกษาอย่างมีคุณค่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

๕. เขียนรายงานการประเมินตนเองอย่างมีคุณค่ารวมทั้ง เลือกใช้ภาษาที่เหมาะสม ถูกต้อง

๖. แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอเพื่อให้เข้าใจบริบท เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ ที่สถานศึกษานำมาใช้

๗. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินให้เหมาะสมตาม สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา และใช้วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง เช่น การสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสาร และ ชิ้นงานเดิม เพื่อลดการใช้กระดาษจำนวนมาก

๘. ไม่สร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อรองรับการประเมิน นอกเหนือจากเอกสารที่เป็นร่องรอยการดำเนินงาน ตามปกติ

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรกำหนดขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นตอนก่อนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- ๑) ศึกษา ทำความเข้าใจ วางแผนกรอบแนวทาง การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๒) วิเคราะห์มาตรฐาน เกณฑ์การประเมิน กำหนดวิธีการประเมิน แหล่งข้อมูล แนวคำถามเพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓) ชี้แจงขั้นตอน วิธีการประเมินแก่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง

๒. ขั้นตอนระหว่างการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- ๑) เก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและแหล่งข้อมูล ที่กำหนด ทั้งนี้ ให้ใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามบริบทของสถานศึกษา เหมาะสม และเพียงพอต่อประเด็นพิจารณา
- ๒) ให้ระดับคุณภาพการประเมินโดยพิจารณาจากเอกสาร หลักฐาน ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้และเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

๓. ขั้นตอนหลังการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

- ๑) สรุปและเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
- ๒) เผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา และหน่วยงานระดับต้นสังกัด
- ๓) นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพของมาตรฐานมี ๕ ระดับ

ระดับยอดเยี่ยม

ระดับดีเลิศ

ระดับดี

ระดับปานกลาง

ระดับกำลังพัฒนา

ภาคผนวก

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

โดยที่มีประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ นโยบาย
การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่กำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพคนไทยและ
การศึกษาไทยในสามศตวรรษ ประกอบกับมีนโยบายให้ปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพทั้งภายใน
และภายนอกของทุกระดับก่อนจะมีการประเมินคุณภาพในรอบต่อไป จำเป็นต้องปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกัน จึงให้ยกเลิกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา
ระดับปฐมวัย เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษา ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐาน
การศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลงวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
มาตรา ๕ (๓) ได้กำหนดการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาไว้เป็นหลักที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ
มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
โดยมาตรา ๓๓ ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน
และมาตรฐานการศึกษาและมาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา และให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการ
อย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผย
ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ฉะนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตราในมาตรา ๔ (๓) มาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๕ มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ
สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ในการพัฒนา
ส่งเสริม สนับสนุน กำกับดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้กับสถานศึกษาที่มิใช่ชนระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ
ฉบับลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ ๓ การวัด/ประเมินผลและการเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

๒) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

๓) มีความสามารถในการอ่านวรรณคดี

๔) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๕) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

๖) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

๑) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามสถานศึกษากำหนด

๒) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

๓) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

๔) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ ๒ กระบวนการบริหารและการจัดการ

๒.๑ มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

๒.๒ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

๒.๓ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา
และทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๔ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

๒.๕ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๒.๖ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ
การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๑ จัดการเรียนรู้อัตนกรรรมการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิได้

๓.๒ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๓ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

๓.๔ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

๓.๕ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะกับเครือข่ายพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

